

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

**gənc nəslin milli mənlük şüurunun
inkişaf etdirilməsi və
vətənpərvərlik hissələrinin tərbiyəsi**

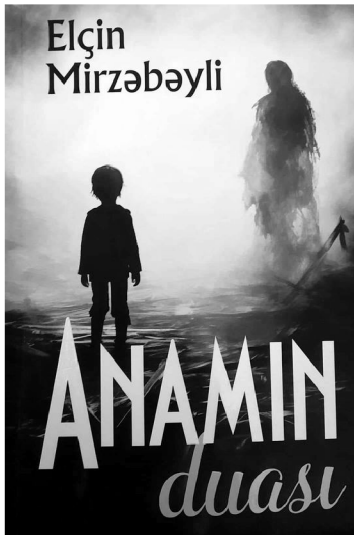
Kənan Hacı

*Ağ vərəqlə üzbəüz qalanda
adami sözün vahiməsi bürüyür...
Bu hissə yalnız yazı adamlarına xas
olan xüsusiyyətdir. Onlar sözdən
bal çəkən arı misali bir ömür yaşayırlar.
Sevdiyin şair haqqında yazmaq isə
ikiqat çətin olur; sevgi izharı gəlməyən
bir anlayışdır. Onu necə izah edəsan?
Şairlər yer üzünün kaşifləridir, bu söz
kimyəgərlərinin sehrindən qurtulmaq
müşkül işdir. Birca misrayla insanı
ovsunlaya bilərlər... Bas o birca
misrada yan-yanı düzülən sözləri
şairə hansı ilahi qüvvə pıçıldaıyır?
Bir sözün canında nə qədər rəng
çalarkları varmış... Bir misranın işığı
neçə ömrə bəs edərmiş... Söz şairin
taleyidir. Taledən indiyəncə
kim qaça bilib ki?!*

Elçin Mirzəbəyli mənim sevdiyim şairlərdəndir. Uzun illər bundan öncə mənə "İtirilmiş vaxtın adamı" kitabını bağışlamışdı. O vaxta qədər Elçin müəllimin poeziyası ilə tanış deyildim. O kitab mənə bu şairi sevdi. Kitabdakı şeirlərlə mənim o vaxtki ruhani ovqatım hardasa üst-üstə düşürdü, bu şeirlər nəfəs kimi içimə hopurdu. Həmin kitabı mənəvi relikvaya kimi həmişə əlim çatan yerdə saxlayırdım. Onda heç müəlliflə yaxın tanışlığımız belə yox idi, mən sadəcə, onun oxucusu idim. Bir ki-

Anaya və Məmləkətə oxunan dualar

*Elçin Mirzəbəylinin
"Anamın duası" kitabı üzərinə notlar*

foğlu da bu şeiri dedi. Anamın da sevdiyi şeirlərdən imiş. Bu şeirin daxili enerjetikası insanların kövrək, həzin duyğularına xitab etdiyindən həssas, sentimental insanların ruhunda intibalar yaradır. Elçin Mirzəbəylinin demək olar ki, bütün şeirləri hissini, duyğunun ötürülməsinə müvəffəq olur. Şair həzin həqiqətləri şeirin boyuna biçməyi bacarır. Bu şeirlər insan ruhunun reallıqdan qaynaqlanaraq irrasiyallığa keçid yoludur. Elə bir yol ki, nə sonu var, nə də əvvəli...

nəyi demək istəyir, nələrə eyham vurur? Suallar səni müxtəlif ünvalara aparıb çıxarır və o ünvanlardan sən heç vaxt əliboş qayıtmırsan, mütləq nələrsə tapırsan, hansısa mətləblərdən agah olursan. Şair gerçəklik qatını adlayandan sonra yerlə göy, bu dünya ilə o biri dünya arasındakı sərhədə yetişir və şeir də məhz bu məqamda yanar. Elçin Mirzəbəylinin əksər şeirlərində bu keçidləri bir oxucu olaraq fəhm edirsən, sezirsən.

**...Nə səsim duyulur, nə dualarım,
Yetişmir kimsənin qulaqlarına...
İlahi, de, hardan atılım indi,
Gəlib düşə bilim ayaqlarına?**

Bu məqama yetişmək üçün mütləq o sərhədi görmək lazım gəlir. İlahiylə görüşmək əksər insanların arzusudur. Amma bu qutsal görüşü bu cür orijinal formada ifadə edə bilmək üçün mütləq Tanrıya bir köynək yaxın olmalısan. Tanrı özü şairlərə bu fürsəti verib. İnsanda Tanrının vermədiyi heç bir şey yoxdur. Əks halda onun ya-

xalqımız çox ağır sınaqlardan keçməli oldu, torpaqlarımız işğal olundu. Yaralı vətənin şairi yazırdı:

**İçim paramparça, fikrim qarışıq,
Əzabla qolboyun, dərdlə barışıq...
Nə iz var, nə yol var, nə od, nə işiç,
Həsretin dibindən gəl çıxart məni...**
("Ömür məhbusu" şeirindən)

Xalqın taleyi şairin misralarında ilmə-ilmə toxunub xaliya çevrilir. Hər şeir sanki əlvan naxışları olan bir xaladır, orda xalqın nisgili, qəmi, kədəri, sevinci, həsrəti, məlali bir çeşni kimi gözə çarpır. Şair Tanrıyla üzbəüz dayanır:

**İlahi, dualarım qara sevda kimidi,
Göy üzündən asılsa, ciyəsi də tapılmaz.**

**Danış!
Din!
Cavab ver!
Açılsın səsin!
De, qatar Ağdama gedir...
De, qardaş...
De, yanlış yazılıb "Gəncə" lövhəsi".**

**Bələdçi bilelə baxır sakitcə,
Bələdçi nə bilsin içimdə nə var?
Lövhədə "Gəncə"di,
Biletə "Gəncə",
Gözümde...
Ağdama gedir bu qatar.**

Ağdam işğaldan azad olundu da Elçin Mirzəbəylinin bu şeirini xatırlamışdım. Sənə şükürlər olsun, İlahi!

**Sənin hər sualına minlərlə cavab çıxar,
Mənim min cavabımın yiyəsi də tapılmaz.**
("İlahi, Yer üzündə şeytan da əzab çəkir" şeirindən)

**Sən bizi ümitsiz qoymadın, Allah,
Bilirdik ayrılıq bitəcək bir gün.
Didərgin ruhların keşik çəkdiyi
Ağdama qatar da gedəcək bir gün.**

Tanrıyla bu sonsuz həsb-hal şairlərin gündəlik məşğuliyyətidir. Bu dalğaya düşmək də müşkül işdir, hər şair də Tanrıyla üzbəüz dayanmağa özündə hünər tapa bilmir axı...

Məni ən çox duyğulandıran "Ağdam qatarı" ("Kabus qatar") şeiri oldu. Bu şeirin birinci hissəsi yazılarda Ağdam işğal altındaydı. Qatarla Gəncəyə gedən Rəşad Məcidi bir anlıq keçmişə, Ağdama qatarla gətirdiyi günü xatırlayır və ona elə gəlir ki, bu qatar da elə Ağdama gedir. Onun keçirdiyi ağır hisləri qələm dostu Elçin Mirzəbəyli son dərəcə təbii şəkildə qələmə almışdı:

**"Bələdçi, bələdçi!
Niyə donmusan?"**

Şeirin ikinci hissəsi yazılarda bütün işğaldan azad edilən torpaqlarımız kimi, artıq Ağdam da düşmənlə tapdağından azad edilmişdi.

Elçin Mirzəbəylinin "Anamın duası" kitabının təqdimat mərasimində Yazıçılar Birliyinin Natavan klubu ağzınacan dolu idi. Tədbir başlamazdan öncə foyədə söhbətətimiz zamanı Elçin müəllim dedi ki, çox həyəcanlıyam. Məlum oldu ki, sonuncu kitabının təqdimatından on il keçir. İsti, hərətli çıxışları Natavan klubunda sözün əsl mənasında canlanma yaratmışdı. Mənə söz verilsəydi, bu yazıda əksini tapan düşüncələrimi dilə gətirəcəkdim. Bir də onu deyəcəkdim ki, bu şeirlərin hər biri dua kimi oxunsa şeirlərdir. Anaya və Məmləkətə oxunan dualar!

tablıq şeirin içində mənim ovqatıma siqal çəkən bir şeir də vardı. "Bir gün mən olmasam" şeiri...

**Bir gün mən olmasam...
Qarışsayarsən...**

**O qəmli gözlərin yaş tökməni heç?
O mənsiz dünyadan nə istəyəsən?
O mənsiz gözlərin yol çəkərmil heç?**

Bir küləkli axşam...

**Ya qış gecəsi
Durub üşüyorsən soba dibində.
Onda boş qalacaq ömrün küçəsi...
...Kimsə fit çalacaq əli cibində.**

Bir neçə gün bundan öncə Azərbaycan Yazıçılar Birliyində Elçin Mirzəbəylinin yepyeni kitabının – "Anamın duası" kitabının təqdimatında dəyərli dostum Anar Yusi-

Bu sözlər başlanğıca qayıtmaqdır. Ayrılıqla vüsalın çarpışdığı yerin deyil, onların dost kimi birlikdə yaşadığı dünyanın sözləridir. Minarələrin gülmüşü kölgəsi gözlərimiz önündə sayırır:

**Duaların geri dönə,
Bir məzlumun səsi kimi...
Qulağında sur çalına,
Xatirə nəğməsi kimi.**

**Bir hücrəyə sıxılarsan,
Yumruq kimi yığılarsan.
Göydən göyə yıxılarsan,
Minarə kölgəsi kimi.**

Şlaqbaum kimi misralardır! Şair sanki göyü yerə gətirir; sən yer üzündə çəkisizliyə düşürsən və qa-

ratdığı bəndə sözü bu formada mənalarla süsləməyi bacarmazdı.

Yurdun bütün ağrıları şair üreyindən gəlib keçir. Mənim çox sevdiyim şeirlərdən olan "Salam, məmləkət" şeiri də o ağrının poetik ifadəsidir.

**Gün çıxıb, sən hələ yuxulardasan,
Ömrü yuxularda talan məmləkət.
Min ildə baxıram, görüm hardasan-
Dünyanın küncündə solan məmləkət,
Salam, məmləkət!**

Bu şeir 1991-ci ildə yazılıb. Məmləkətin başının üstünü qara buludlar aldığı dövrdə şair öz ağrılarını sözə çevirib. Vətəni Məcnun kimi sevən vətəndaş şairin könül harayıdır bu şeir. Zaman keçdi,

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunur